

سر مقاله

تاریخ را به سلاح جنگ سیاسی تبدیل نکنید

ادامه از صفحه ۱

... البته از آن ناواشتگن: قدرت نظامی معیار تمدن، نیست، رفتار اخلاقی و مسئولیت تاریخی است که تمدن ساز است.

مارکو ریبو وزیر خارجه آمریکا در آتن کوشید با بازخوانی تیردهای ایران و یونان در دوران باستان، روایتی از تقلیل تمدنی یسازد روایتی که در آن، یونان باستان سرچشمه فضیلت‌های غرب معرفی می‌شود و ایران امروز در جایگاه نقطه مقابل آن قرار می‌گیرد.

اما مسأله اصلی سخنان ریبو، یادآوری یک واقعۀ تاریخی نیست؛ مسأله، استفاده گزینشی از تاریخ برای مشروعیت‌بخشی به سیاست جنگ طلبانه امروز است. چند نکته در این باره قابل بررسی است.

نخست: تاریخ ایران را نمی‌توان به لشکر کشی خشایارشا تقلیل داد.

ایران، با هزاران سال تاریخ و میراث فرهنگی، ته به یک پادشاه تعریف می‌شود و به یک جنگ همان گونه که تاریخ یونان را نمی‌توانت صرفاً با جنگ‌های داخلی، فتوحات نظامی یا رفتارهای قدرت‌های یونانی دوری کرد. تاریخ ایران نیز تبارمند تک‌گویی جامع و متعطفانه است.

اگر قرار است از تاریخ درس بگیریم، باید هم از جنگ‌ها و ویرانی‌ها سخن بگوییم و هم از فرهنگ، اندیشه هنر، حکمرانی و دستاوردهای ملتها. گزینش یک مقطع تاریخی و تبدیل آن به معیار دوری درباره یک ملت، بیش از آنکه تاریخ‌نگاری باشد، ابزارسازی و استفاده سیاسی از تاریخ است. دوم: اگر معیار تمدن، دفاع از جان انسان‌هاست، این معیار باید درباره همه قدرت‌ها یکسان باشد.

ریبو، از شجاعت فاکلاری و ارزش‌های انسانی سخن می‌گوید پرستش این است که با این اصول فقط زمانی معتبر هستند که به سودمندان آمریکا باشند یا باید از ارزیابی عملکرد خود واشتگن نیز به کار گرفته شوند؟ نمی‌توان از کرمانشاه سخن گفت، اما رنج غیرنظامیان و کودک کشی را در محاللات قدرت به حاشیه راند نمی‌توان از صلح و امنیت دفاع کرد. اما مسئولیت پیامدهای جنگ و سیاست‌های فشار را صرفاً متوجه طرف مقابل دانست.

اگر این ادعا مطرح می‌شود که ارزش‌های غربی جهان‌شمول‌اند باید در برابر دوست و دشمن یکسان اعمال شوند، وگرنه آنچه باقی می‌ماند، ته دفاع از ارزش‌ها، بلکه استفاده از برای آن‌هاست.

سوم: تمدن‌ها را نمی‌توان به دواردوگاه خیر و شر تقسیم کرد. روایت ریبو از تاریخ با قرار دادن تمدن غرب در جایگاه قهرمان و ایران در جایگاه ضدقهرمان، خطر بازتولید همان منطق تقلیل تمدنی را دارد که امروز ایران بیش از هر زمان دیگری به فاصله گرفتن از آن نیازمند است. ملتها مجموعه‌ای از تجربه‌های تاریخی، فرهنگی و سیاسی‌اند که شخصیت‌هایی ثابت در یک داستان سیاسی، ایرانیان امروز مسئول تمام تصمیم‌های پادشاهان باستان نیستند، همان‌طور که مردم امروز آمریکا نیز مسئول تمام رویدادهای تاریخی اروپا نیستند. با این حال، دولت‌های معاصر مسئول تصمیم‌ها و اقدامات خود هستند و نمی‌توانند با ارجاع به اختراعات تاریخی، از پاسخ‌گویی درباره عملکرد امروز خود بی‌گریزند.

چهارم: قدرت نظامی، به تنهایی نشانه پروری تمدنی نیست. تاریخ جهان سرشار از قدرت‌نمایی است که در میدان تیرد پیروز شدند اما پیروزی نظامی ازوما به معنای حقیقت اخلاقی نبوده است. تمدن را باید در نحوه برخورد با اسلحه‌ها، احترام به استقلال ملتها، مسئولیت‌پذیری سیاسی و توانایی حل اختلافات بدون تحمیل و ویرانی تسبیح. آمریکا نیز بیرون از دایره این ارزیابی قرار ندارد هیچ کشوری نمی‌تواند صرفاً به دلیل برخورداری از قدرت بیشتر، خود را داور نهایی ارزش‌های انسانی بداند.

پنجم: پاسخ به روایت‌سازی، با روایت دقیق‌تر و استدلال قوی‌تر ممکن است.

به تعبیر سردار محسن رضایی دبیر شورای عالی امنیت ملی «وقتی پس از شکست و تحقیر در برابر ایران، به آن می‌روند تا روایتی از جنگ تمدنی را شکل دهند، بهتر است بخش مهم دیگری از تاریخ را هم بخوانند. تمدنی که امپراطور روم، در برابر شاپور اول سلسلی را نود کسی که پای تاریخ را به میان می‌کشد، برای تکرار هم آماده باشد».

به نظر می‌رسد، پاسخ ایران به سخنان ریبو، نباید به مسایلهای برای بازخوانی شکست‌های تاریخی دیگران محدود شود. یادآوری فرازهای تاریخ ایران، از جمله رویدادهای دوران ساسانی، می‌تواند بخشی از پاسخ باشد. اما استدلال محکم‌تر آن است که نتوان دهم هیچ تمدنی را نمی‌توان با یک واقعۀ تاریخی ستود یا محکوم کرد.

آنچه اهمیت دارد دفاع مستند از تاریخ ایران، تکنیک ملتها در دولت‌ها و سنجش رفتار قدرت‌های امروز با معیارهای روشن و مشترک است. تاریخ زمانی مایه اعتبار ملی است که به شناخت و اعتمادبه‌نفس فرهنگی بینجامد، نه آنکه به لاری برای نفرت‌پرانی تبدیل شود.

سخن‌هایی

آقای ویپو اگر در آتن از قهرمانی، شرافت و فداکاری سخن می‌گوید، این ارزش‌ها را به مرزهای جغرافیایی و سیاسی محدود نکنید. اگر تاریخ برای شما اهمیت دارد، آن را کامل و بی‌طرفانه بخوانید و اگر از تمدن دفاع می‌کنید، رفتار امروز قدرت‌ها را نیز با همان معیارهایی بسنجید که برای داری درباره گذشته ملتها به کار می‌برد.

تمدن میراثی نیست که یک ملت برای همیشه مالک آن باشد؛ مسئولیتی است که هر نسل باید با رفتار خود آن را آلیات کند.

ایران برای دفاع از هویت و تاریخ خود نیازی به تکرار تیرد دیگران ندارد. همان گونه که هیچ قدرتی با تحقیر تاریخ ایران، نمی‌تواند برای خود برتری اخلاقی بسازد.

تاریخ می‌توان به ابزار جنگ سیاسی تبدیل کرد؛ اما حقیقت تاریخی، در نهایت، از مرزهای تبلیغات فراتر می‌رود.

غلامحسین اسلامی فرد
روزنامه نگار و مدرس رسانه‌ها
alborz.payam@gmail.com

پیام آشنا گزارش می‌دهد

تقویت قدرت خرید خانوارها با فعال‌سازی ظرفیت تعاونی‌ها

تعاونی را از راهکارهای تقویت اقتصاد محلی و ایجاد اشتغال پایدار برشمرد. به اعتقاد، تقویت منابع بانک توسعه تعاون و رفع موانع قانونی و اجرایی می‌تواند مسیر توسعه این فعالیت‌ها را هموارتر کند.

معیار موفقیت: تغییر در معیشت مردم
مجموع این دیدگاه‌ها نشان می‌دهد که چالش اصلی بخش تعاون، تبدیل ظرفیت‌های موجود به عملکردی قابل سنجش است. در البرز، پیوند میان تولیدات صنایع غذایی، شبکه توزیع و تعاونی‌های مصرف می‌تواند یکی از مسیرهای عملی برای کاهش هزینه‌های تأمین کالا باشد. مشروط بر آنکه برنامه‌ها از مرحله اعلام حمایت قرار فراتر بروند و با سازوکار اجرایی، نظارت و ارزیابی همراه شوند. در نهایت، موفقیت تعاونی‌ها را نباید فقط با تعداد بخش‌های تأمین کالاهای سرمایه‌تبدیل‌شده سنجید. سهم آن‌ها در ایجاد اشتغال ماندگار، پشتیبانی از تولید و عرضه کالا با قیمت مناسب، معیارهای روشن‌تر برای ارزیابی عملکرد این بخش هستند. اگر ظرفیت تیرد از یک‌هزار و ۲۰۰ تعاونی در چنین سیرشی به کار گرفته شود، اقتصاد مشارکتی می‌تواند نقشی ملموس‌تر در زندگی مردم ایفا کند.

تعاونی جدید در کشور طی سال جاری خبر داد. وی با اشاره به افزایش هزینه‌های سرمایه‌گذاری و ریسک فعالیت‌های اقتصادی، تشکیل این تعاونی‌ها را نشانه پویایی بیشتر تعاون دانست و بر ضرورت توجه بیشتر به ظرفیت استان‌ها و تکمیل زنجیره تأمین تأکید کرد.

با وجود این، توسعه کمی تعاونی‌ها زمانی به تقویت اقتصاد منجر می‌شود که مشکلات تأمین مالی، موانع اداری و دسترسی به بازار نیز برطرف شود. حمایت از این بخش باید به ایجاد امکان فعالیت پایدار و رقابت سالم بینجامد. نه اینکه صرفاً در افزایش آمار ثبت و تشکیل تعاونی‌ها خلاصه‌شود.

مردمی‌سازی اقتصاد با مشارکت واقعی

علی حدادی، نماینده مردم ساوجبلاغ، نظرآباد، طالقان و چهارباغ در مجلس شورای اسلامی، نیز مردمی‌سازی اقتصاد را فراتر از واگذاری مالکیت بنگاه‌های دولتی دانست و بر ضرورت مقابله با رانت و انحصار و فراهم کردن زمینه مشارکت واقعی مردم در فعالیت‌های اقتصادی تأکید کرد.

وی توسعه تعاونی‌های روستایی، گردشگری و بوم‌رندی و پیوند مشاغل خانگی با شبکه‌های

به گفته وی، بیش از یک‌هزار و ۲۰۰ تعاونی فعال در البرز می‌توانند در توسعه اشتغال پایدار و افزایش تاب‌آوری اقتصادی نقش آفرین باشند. استاندار همچنین با اشاره به ظرفیت تولید محصولات غذایی از جمله روغن و ماکارونی در استان، بر ضرورت تقویت ارتباط میان تولیدکنندگان و شبکه‌های توزیع تأکید کرد.

ایس رویکرد از آن جهت اهمیت دارد که بر خورنداری از ظرفیت تولید به‌تنهایی تضمین‌کننده دسترسی مصرف‌کننده به کالای ارزان‌تر نیست. کارآمدی شبکه توزیع، هزینه‌های واسطه‌گری، تأمین مستمر کالا و نظارت بر قیمت‌ها نیز در تعیین بهای نهایی محصولات نقش دارند. تعاونی‌ها در صورت برخورداری از برنامه مشخص و زیرساخت مناسب می‌توانند در سامان‌دهی این زنجیره سهم بیشتری داشته باشند یا این حال، میزان اثرگذاری آن‌ها باید با نتایج واقعی در بازار سنجیده‌شود.

رشد تعاونی‌ها و ضرورت رفع موانع

در این جشنواره، شهردار احمدیگویی، مدیرکل ترویج و تشکیل تعاونی‌های وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، از راهاندازی نزدیک به ۶۰۰

اختصاصی پیام آشنا- بیش از یک‌هزار و ۲۰۰ تعاونی در استان البرز فعالیت می‌کنند. ظرفیتی که می‌تواند فراتر از ایجاد اشتغال و جمع سرمایه‌های خرد، به ابزاری برای تقویت تولید، کوتاه‌شدن مسیر توزیع کالا و کاهش هزینه‌های خانوار تبدیل شود. تأکید مسئولان استان بر نقش آفرینی تعاونی‌ها در تأمین کالاهای اساسی، بار دیگر این پرسش را پیش روی بخش تعاون قرار داده است که چگونه می‌توان ظرفیت تشکیل‌های موجود را به نتایج ملموس در اقتصاد و معیشت مردم تبدیل کرد.

از شعار تعاونی تا اثرگذاری اقتصادی

بخش تعاون زمانی می‌تواند جایگاه واقعی خود را در اقتصاد پیدا کند که فعالیت آن به تشکیل شکل‌های گوناگون نشست‌های تخصصی محدود نماند و آثار آن در تولید، اشتغال و قدرت خرید خانوارها نمایان شود. در همین چارچوب، مجتبی عبدلویی، استاندار البرز، در بیست‌ویکمین جشنواره تعاونی‌های برتر استان، بر ضرورت گسترش فعالیت تعاونی‌ها در حوزه تأمین و توزیع کالاهای اساسی، عرضه مستقیم محصولات و کاهش هزینه‌های معیشت تأکید کرد.

سرپرست شرکت گاز البرز در جمع خبرنگاران:

مدیریت مصرف گاز خانگی، راهی برای رونق تولید

کشورها ازفرد: در روسیه آب گرم مرکزی ۱۸ درجه در اختیار مردم قرار می‌گیرد و مردم با پوشیدن لباس گرم‌تر خود را عادت می‌دهند. در فکلس سیستم‌های گرمایشی از ساعت ۱۰ شب خاموش می‌شود و مردم از اجاق‌های حرارتی استفاده می‌کنند اما تمام منابع انرژی را در اختیار هیوطان قرار دادند. اما متأسفانه رفتار خوبی با انرژی ندارند.

افزایش قیمت گاز برای مشتریان پر مصرف
حسینی در خصوص افزایش قیمت گاز اظهار کرد: اسامیل در راستای مدیریت ترازوی قیمت گاز برای مشتریان پر مصرف به‌ویژه در پلکان‌های سه و چهار افزایش یافته است. حدود ۲۰ درصد مردم کشور پر مصرف و بد مصرف هستند و ۷۰ درصد درست مصرف می‌کنند. قیمت گاز در پلکان اول ۲۰۰ تومان است که عدد قابل توجهی نیست.

برخورد قاطع با سرقت گاز در باغویلاها و استخرهای روستا

این مقام مسئول با هشدار نسبت به مصرف غیرمجاز گاز در استان گفت: متأسفانه یکی از آسیب‌های جدی البرز، استفاده غیرمجاز و سرقت گاز در مسجدها و باغویلاهاست. برخی افراد در فصول سرد، انرژی معادل مشترک کار آموزش می‌دهند. اقدامات اصلاحی رایگان انجام می‌دهند و در ازای صرفه‌جویی، پادش تقدی روزانه پرداخت می‌کنند. وی با اشاره به عملکرد یکی از این شرکت‌ها گفت: شرکت توسن ۱۰۰ هزار مشترک را به عنوان جامعه هدف انتخاب کرده و تاکنون حدود ۷ هزار مشترک جذب شده است. این طرح پیش‌تر به‌صورت پایلوت در استان یزد اجرا شده و نتایج موفقیت‌آمیزی داشته است. حسینی در تشریح مکانیزم گواهی انرژی گفت: شرکت کار بر پس از آلیات صرفه‌جویی، گواهی انرژی دریافت می‌کند و آن را با یازد بورس با قیمت پایه عرضه می‌کند. بخش صنعت این گواهی‌ها را خریداری می‌کند و در ازای آن، گاز بدون محدودیت دریافت می‌کند. بدین ترتیب هم مشترک خلگی سود می‌کند، هم صنعت و هم کشور از کاهش ترازوی بهره‌مند می‌شود.

آمادگی کامل برای مدیریت بحران

سرپرست شرکت گاز البرز در پایان با اشاره به آمادگی این شرکت برای مدیریت بحران گفت: همکاران ما در شرکت گاز استان همواره جزو اولین گروهایی هستند که در شرایط بحرانی به محل حادثه اعزام می‌شوند. چرا که کنترل شبکه‌های گازرسانی و جلوگیری از انتشار گاز، خود یک ضرورت حیاتی است. ما با تمام توان آماده پاسخگویی به بحران‌های احتمالی هستیم. وی همچنین از اجرای طرح «همیار گاز» در مدارس خرد داد و خاطرنشان کرد: اسامیل مثل سه سال گذشته، با شدت بیشتر در مدارس حاضر می‌شود. آموزش‌های لازم را به دانش‌آموزان ارائه می‌دهیم. سال گذشته بالغ بر ۱۵۰۰ کلاس آموزشی در مناطق محروم بر گزار کردیم و اسامیل نیز این طرح ادامه خواهد داشت.

سرپرست شرکت گاز البرز با اشاره به تجربه سایر

شرکت‌های گاز، راهکاری نوین برای کاهش مصرف

سرپرست شرکت گاز البرز در ادامه به معرفی شرکت‌های گاز بر پرداخت و گفت: شرکت‌های گاز بر بخش‌های مختلف فعالیت می‌کنند و مهم‌ترین بخش، حوزه خانگی است. در حال حاضر ۴ شرکت با کاربر در سطح استان فعال شده‌اند که ۴ شرکت با اولویت بخش خانگی کار می‌کنند. این شرکت‌ها به معادل مشترک کار آموزش می‌دهند. اقدامات اصلاحی رایگان انجام می‌دهند و در ازای صرفه‌جویی، پادش تقدی روزانه پرداخت می‌کنند. وی با اشاره به عملکرد یکی از این شرکت‌ها گفت: شرکت توسن ۱۰۰ هزار مشترک را به عنوان جامعه هدف انتخاب کرده و تاکنون حدود ۷ هزار مشترک جذب شده است. این طرح پیش‌تر به‌صورت پایلوت در استان یزد اجرا شده و نتایج موفقیت‌آمیزی داشته است. حسینی در تشریح مکانیزم گواهی انرژی گفت: شرکت کار بر پس از آلیات صرفه‌جویی، گواهی انرژی دریافت می‌کند و آن را با یازد بورس با قیمت پایه عرضه می‌کند. بخش صنعت این گواهی‌ها را خریداری می‌کند و در ازای آن، گاز بدون محدودیت دریافت می‌کند. بدین ترتیب هم مشترک خلگی سود می‌کند، هم صنعت و هم کشور از کاهش ترازوی بهره‌مند می‌شود.

دعای آسایش ۱۸، ۲۰ تا درجه

وی با تأکید بر اهمیت آسایش انگوی مصرف گفت: دعای آسایش محیط کار بین ۱۸ تا ۲۰ درجه، دعای آسایش اتاق خواب بین ۱۸ تا ۲۰ درجه و دعای آسایش اتاق تسکین بین ۲۱ تا ۲۳ درجه است. اگر همین یک موضوع در کشور جا بیفتد، بیش از ۸۰ درصد محیط ترازوی حل می‌شود. کاهش کل درجه دعای محیط معادل تولید یکی از واحدهای پالایشگاهی جنوب کشور صرفه‌جویی است.

سرپرست شرکت گاز البرز با اشاره به تجربه سایر

اقدامات گسترده برای بهینه‌سازی مصرف

وی در تشریح اقدامات انجام‌شده در راستای بهینه‌سازی مصرف گاز گفت: بهینه‌سازی موتورخانه‌ها یکی از مهم‌ترین اقدامات است که اسامیل قرار بود ۷۰۰ واحد را بهینه‌سازی کنیم. اما تاکنون از مرز ۸۰۰ واحد عبور کردیم و در مجموع بیش از ۵ هزار واحد در استان بهینه‌سازی شده است. این اقدام بین ۱۵ تا ۲۰ درصد در کاهش مصرف موتورخانه‌ها اثر گذار است و کاملاً رایگان انجام می‌شود.

سرپرست شرکت گاز البرز از هوشمندسازی موتورخانه‌ها به عنوان اقدام جدید این شرکت نام برد و افزود: برای اولین بار در کشور، طرح هوشمندسازی موتورخانه‌ها در استان البرز آغاز شده است. تعهد اسامیل ما هوشمندسازی ۲۰۰ موتورخانه است که تاکنون بیش از ۷۰ واحد انجام شده و پیمانکار بومی استان نیز در این حوزه فعال است.

جایگزینی با گاز طبیعی فرسوده با بخاری‌های با گاز

حسینی با اشاره به طرح جایگزینی بخاری‌های فرسوده عنوان کرد: این طرح با همکاری دو کارخانه تولیدکننده بخاری با گازهای بالا در استان آغاز شده و در آلام اول ۱۰ هزار بخاری جایگزین می‌شود. به‌تدریج هستیم این عدد را اسامیل به ۱۶۰ هزار برسانیم. بخاری‌های جدید حدود ۸۵ درصد پادش دارند در حالی که بخاری‌های قدیمی تنها ۲۰ درصد پادش دارند.

وی با اشاره به استقبال مردم از این طرح گفت: خوشبختانه با اطلاع‌رسانی انجام‌شده تاکنون بیش از هزار بخاری نصب شده و با چند اکپ در حال انجام کار هستیم. این بخاری‌ها هوشمند هستند و در صورت گرفتگی مسیر خروجی، به‌صورت خودکار خاموش می‌شود. اولویت ما متعلق سرپرست روستاها و مشترک‌ها بر مصرف است.

تیز احمدی- سرپرست شرکت گاز استان البرز در جمع خبرنگاران با اشاره به وضعیت گازرسانی در استان و چالش‌های پیش‌رو، از تبدیل مسئله ترازوی انرژی از یک «بیماری مزمن» به «بیماری حاد» خبر داد و گفت: در حوادث سال گذشته، چهار پالایشگاه اصلی تولید گاز کشور مورد آسیب قرار گرفتند و حدود ۲۳۰ میلیون متر مکعب از تولید روزه گاز کاسته شد. شد با تلاش همکاران حدود ۱۰۰ میلیون متر مکعب به مدار تولید بازگشت، اما کاملاً ۱۲۰ میلیون متر مکعب کسری تولید داریم.

ناصر حسینی با اشاره به سلیقه گازرسانی در استان البرز اظهار کرد: شرکت گاز استان البرز در سال ۱۳۹۴ به عنوان سی و یکمین شرکت گاز انسانی ثبت شد، اما گازرسانی به البرز از سال ۱۳۶۷ آغاز شده و اولین

مناطق کرج در همان سال گذار شدند. وی با بیان اینکه هم‌اکنون هر ۱۸ شهر استان از نعمت گاز بهره‌مند هستند افزود: در ۹۹ روستای استان، ۲۹۰ روستا قابلیت گازرسانی داشتند که تمامی آنها گذار شدند. در حال حاضر بیش از یک میلیون و ۷۶ هزار مشترک گاز در سطح استان وجود دارد که شامل ۹۷۸ هزار مشترک خانگی و حدود ۵ هزار مشترک صنعتی است.

مصرف ۵۴ میلیارد متر مکعبی گاز در البرز

سرپرست شرکت گاز البرز با اشاره به آمار مصرف سال ۱۴۰۴ تصریح کرد: بیش از ۵ میلیارد و ۴۴۴ میلیون متر مکعب گاز در سطح استان مصرف شده که ۴۵ درصد آن در بخش خانگی، ۲۵ درصد در بخش تیروگایی و حدود ۱۸ درصد در بخش صنعتی بوده است.

وی از سهم پایین بخش صنعت در مصرف گاز استان گفت و تأکید کرد: استان البرز یک استان صنعتی است و انتظار می‌رود سهم صنعت از مصرف گاز استان به‌تدریج از همین‌جا از مردم عزیز استان درخواست می‌کنم با صرفه‌جویی و درست‌مصرف کردن، ما را در تأمین گاز پایدار برای بخش صنعت همراهی کنند تا بتوانیم گاز بیشتری به بخش مولد استان اختصاص دهیم.

پیش‌بینی تنش گاز در ۳ استان کشور

حسینی با اشاره به پیش‌بینی‌های انجام‌شده برای زمستان پیش‌رو بیان کرد: در پیش‌تر پیش‌بینی می‌شد ۱۱ استان کشور در زمستان با تنش گازی مواجه‌شوند. اما با پیگیری‌های انجام‌شده این عدد به ۱۳ استان کاهش یافت. با این حال، به دلیل آرایش شبکه گازرسانی کشور که از جنوب به سمت شمال امتداد دارد، کمبود گاز در انتهای خط به‌ویژه استان‌های شمالی اثر خود را نشان می‌دهد و همه ما وظیفه داریم مل فکر کنیم.